

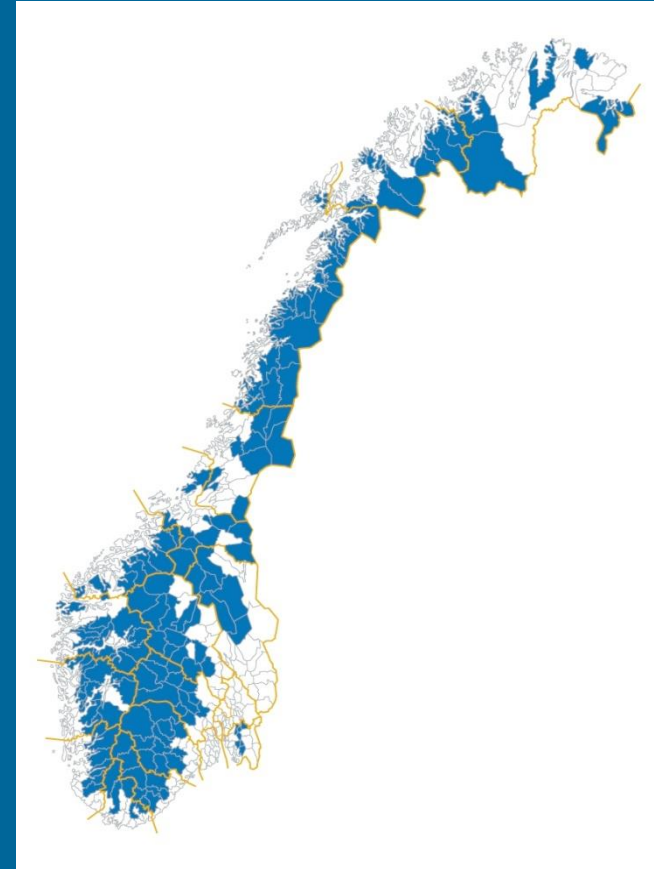
Revisjon av konsesjonsvilkår - utfordringer og muligheter

Advokat for LVK - Tine Larsen

SRNs vassdragsseminar 16. april 2013

Landssamanslutninga av vasskraftkommunar (LVK)

- Stiftet i 1978
- 174 medlemskommuner som utgjør 65 % av arealet, 17 % av folketallet
- Formål: LVK skal ivareta *verts kommunenes* interesser i alle spørsmål om kraftutbygging, energi og kommuneøkonomi
- utfordringer for LVK-kommunene:

BITIHORN

- Gamle utbygginger og utdaterte konsesjonsvilkår – må moderniseres
- Behovet forsterkes med nye miljøkonsekvenser med økt effektkjøring
- Revisjon etter 50 år, deretter hvert 30. år iht. vassdragsreguleringsloven
- Over 400 konsesjoner kan revideres innen 2022 - status que eller gjenvunnet vassdragsnatur?

Vurdert i Vinstra-revisjonen i 2008 - modernisering av miljøvilkårene?

16.04.2013

Minstevannføring

Regjeringens syn - revisjon av Vinstra (2008) og Tesse (2011):

”Konsesjonsmyndighetene vil være restriktiv med å fastsette nye skjerpede krav om vannslipping, og dette vil kun pålegges i spesielle tilfelle.»

OEDs retningslinjer fra mai 2012, side 27:

«Pålegg om minstevannføring og magasinrestriksjoner vil fastsettes hvor spesielle hensyn tilsier det.»

Stortinget s syn – Innst. S. nr 131 (2008-2009)

”Komiteen mener tiltaksplanene som skal utarbeides med utgangspunkt i direktivet, må innlemme revisjoner av vannkraftkonsesjoner. I særdeleshet er det viktig å få til ordentlige miljøforbedringer der det ikke er krav om minstevannføring i dag. På sikt må konsesjonsrevisjonene synkroniseres med revisjon av forvaltningsplanene i vannregionene, slik direktivet forutsetter. Komiteen vil påpeke at det generelt er stort forbedringspotensial på mange plan i gamle vannkraftverk, der potensialet for miljøforbedring kan være stort med bare litt vannslipp.”

Stortinget forlangte en nyorientering etter Vinstra-revisjonen, komitéleder Gunnar Kvasheim fulgte opp komiteens innstilling i spørretimen 6. mai 2009:

”Jeg ber om at statsråden bekrefter det opplegget som komiteen ber om, at man samordner dette i forbindelse med arbeidet med vanndirektivet og oppfølgingen av det. Resultatet vil bli en ny politikk på dette området, hvor miljøhensyn tillegges større vekt, og der en tydelig arbeider med det mål å forbedre miljøkvaliteten i en del vassdrag hvor dette ikke stod høyt på dagsordenen da konsesjonene opprinnelig ble gitt.”

Fornybardirektivet, avsnitt 44:

”Det bør sikres at det er sammenheng mellom målene i dette direktiv og Fellesskapets andre miljøregelverk. Medlemsstatene bør særlig ved framgangsmåtene for vurdering, planlegging og lisensutstedelse for anlegg for fornybar energi, ta hensyn til hele Fellesskapets miljøregelverk og det bidraget som fornybare energikilder utgjør for å oppfylle miljø- og klimaendringsmålene, særlig sammenlignet med anlegg der det ikke benyttes fornybar energi.”

Innvilgede vannkraftkonsesjoner NVE:

2000: 198,59 GWh

2001: 869,43 GWh

2002: 198,4 GWh

2003: 1064,29 GWh

2004: 620,01 GWh

2005: 603,52 GWh

2006: 593,4 GWh

2007: 747,27 GWh

2008: 737,47 GWh

2009: 673,21 GWh

2010: 886,27 GWh

2011: 654,33 GWh

2012: Ca 950 GWh

De siste 10-12 årene har ny produksjon tilsvarende et "Altakraftverk" fått konsesjon hvert år (Alta kraftverks årsproduksjon 655 GWh)

Klima vs. natur?

- Felles el-sertifikatmarked mellom Norge og Sverige: 26,4 TWh ny fornybar elektrisitetsproduksjon i begge landene innen utgangen av 2020
- Utbygging tilsvarende over halvparten av forbruket til norske husholdninger, eller årsproduksjonen fra 44 Altakraftverk
- Minstevannføring er en avveining – regjeringens føringer i revisjonssakene legger til grunn for ensidig vektlegging av produksjonshensynet
- Norge forpliktet til å forene bedre vassdragsmiljø med fornybar energi
- *Nye kraftutbygginger i utbygd vassdragsnatur gjør minstevannføring og andre, nye miljøvilkår mer påkrevd*

Er screening en god løsning?

- Forhastet prioritering basert på grove anslag, og ikke oppdatert kunnskap
- Skal skje rett *i forkant* av arbeidet med vannforvaltningsplaner
- Manglende medvirkning fra lokale myndigheter og allmennheten
- Minstevannføring aktuelt i «spesielle tilfeller» (jf retningslinjer) – flertallet av vassdragene vil bli nedprioritert - ikke aktuelt med minstevannføring
- Foregriper vurderingene i vannforvaltningsplanene og fremtidige revisjoner?

Tilbakemelding fra vannregion Rogaland i brev til NVE:

«Vi mener det blir prinsipielt feil dersom vannregionmyndigheten skal bidra med innspill før det faglige grunnlaget er på plass. Det er positivt at sektormyndighetene arbeider med faglige prioriteringer og samarbeid innen feltet revisjon av vassdragskonsesjoner, både i forhold til vannforskriften og i forhold til mange andre interesser. Revisjon av konsesjoner er for øvrig et tema som det må forventes stor regional- og lokal interesse for å gi innspill til gjennom forvaltningsplanen for vassdrag. Sektormyndighetene innen vann må gjerne foreta sine prioriteringer og levere anbefalingene til vannregionmyndigheten, slik at disse kan innarbeides i planprosessen. Innspill fra vannregionmyndigheten bør imidlertid avvendes til man er kommet lengre i planprosessen. Vi takker derfor nei til invitasjonen om å delta på dette stadiet.»

Mandatet for nasjonal gjennomgang:

Formål: «Gi en nasjonal ramme for behandlingen av de enkelte sakene som kan gjøre det lettere å fatte avgjørelser i revisjonssakene.»

(...)

«At et vassdrag faller utenfor prioriteringslisten utelukker ikke pålegg om produksjonsreducerende tiltak ved revisjon. Som hovedregel vil manglende prioritering likevel innebære at regulanten kun vil bli pålagt standardvilkår med hjemmel i vassdragsreguleringsloven.»

Brev fra Borten Moe til LVK, 14.03.2013:

«En detaljert vurdering vil kunne forskuttere de fremtidige revisjonssakene, og det er ikke hensikten med dette oppdraget.»

Brev fra Borten Moe til LVK, 14.03.2013:

Side 1:

«De regionale forvaltningsplanene etter vannforskriften vil i denne sammenheng gi et viktig regionalt perspektiv som bakgrunn for nasjonale myndigheters prioritering.»

Side 2:

«Den faglige gjennomgangen og prioriteringen vil ha karakter av slik veiledning til vannregionene, og det er derfor sentralt at den kommer tidsnok i prosessen med å utforme regionale vannforvaltningsplaner.»

Revisjoner og vannforvaltningsplaner

Klasse	Tilstand miljømål
Svært god	Miljømål tilfredsstillt
God	
Moderat	Tiltak nødvendige for å nå miljømål
Dårlig	
Svært dårlig	

- Miljøtiltak i alle vassdrag som har en miljøtilstand under streken
- I regulerte vassdrag: Revisjon av gamle konsesjoner aktuelt tiltak
- Vannforvaltningsplaner skal legge en plan for å oppnå miljømålene innen fristen

- Mars 2011: Regjeringen klaget inn for ESA av:
 - LVK – 174 kommuner
 - Samarbeidsrådet for Naturvernsaker
 - Norske Lakseelver (70 lokale elveeierlag)
 - Friluftslivets Fellesorganisasjon (FRIFO – 14 medlemsforeninger)
 - SABIMA (Samarbeidsrådet for biologisk mangfold – 10 biologforeninger)

- Saken ikke avklart

Men ESA sier i brev til Norge feb. 2012:

- Konesjonsmyndigheten må være i posisjon til å endre konsesjonsvilkårene minst hvert sjette år for å sikre at miljømålene for vassdraget nås
- I dag: *Hovedregelen* er 50/30 års revisjonsintervall (og lang saksbehandlingstid)
- Vanndirektivet må ha forrang foran nasjonale konsesjonsprosesser - nødvendig er det revisjonsordningen som må tilpasses vanndirektivets krav og en ny vannforvaltning, og ikke motsatt

Takk for meg!

Selbusjøen
Revisjonssak hos OED